

Olainē, 2010.gada 07.decembrī
Nr. 493 uz 12.11.2010. Nr.3.-5.2./220

Biedrībai „Latvijas Dabas Fonds”
Dzirnavu iela 73-2, Rīga, LV-1011

Kopija: Dabas aizsardzības pārvaldei
Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150

Kopija: Vides ministrijai, Dabas aizsardzības departamentam
Rīgā, Peldu ielā 25, 210, LV-1494

*Par dabas lieguma „Melnā ezera purvs” robežu izmaiņām
un dabas aizsardzības plāna izstrādi*

Atbildot uz Biedrības „Latvijas Dabas Fonds” 2010.gada 12.novembra vēstuli
Nr.3.-5.2./220 (turpmāk tekstā saukta „Vēstule”), paziņojam sekojošo:

- 1) AS „Olaines kūdra” neatbalsta Vēstulē un tās pielikumos paredzēto Dabas lieguma „Melnā ezera purvs” robežu izmainas, paplašinot lieguma robežas un pietuvinot tās AS „Olaines kūdra” kūdras laukiem un nomātai zemei. Paskaidrojam, ka dabas lieguma robežu pietuvināšana AS „Olaines kūdra” izmantotiem kūdras laukiem, uzliek AS „Olaines kūdra” papildus pienākumus, kuru īstenošanai nepieciešami resursi un tiek mazināta kūdras ieguves efektivitāte.
- 2) Kategoriski iebilstam pret lieguma paplašināšanu uz AS „Olaines kūdra” nomātās teritorijas rēķina. Šeit iet runa par kūdras ražošanai paredzēto zemi, kas atzīmēta šīs vēstules pielikumā ar zilu krāsu. Paskaidrojam, ka šīs teritorijas iekļaušana dabas liegumā nodarīs AS „Olaines kūdra” ievērojamus zaudējumus, kā arī izraisīs citas ekonomiskās un sociālās sekas, kas sīkāk aprakstītas šīs vēstules 4.punktā.
- 3) Kopumā izvērtējot esošās dabas lieguma teritorijas paplašināšanu, uzskatām, ka tam nav nozīmes un ierobežojumi, kas saistīti ar lieguma paplašināšanu ir nesamērojami ar labumu, ko varētu gūt sabiedrība. Paskaidrojam: no Vēstulei pievienotā Apsaimniekošanas pasākumu plāna var redzēt, ka arī Latvijas dabas fonds atzīst, ka plānotā lieguma paplašinājuma teritorija nav „neskartī purvi”, kuros ir pilnībā saglabāta neskarta daba un unikāli biotopi. Teorētiski, varētu pat visu esošajiem dabas liegumiem pieguļošo teritoriju vairāku desmit kilometru rādiusā iekļaut dabas lieguma teritorijā, tomēr tas nav ne ekonomiski lietderīgi, ne arī dos ievērojamu ieguldījumu dabas saglabāšanā. Vērtējot liegumu izveidošanu un paplašināšanu, jāvadās no šādas darbības rezultāta sabalansēšanas ar veidojamiem ierobežojumiem. Runājot par teritorijām, kas minētas Vēstules pielikumos, tad šajās teritorijās diez vai dabas saglabāšanas rezultāts ir pietiekami efektīvs, jo šīs teritorijas nevar uzskatīt par neskartām daba teritorijām.

- 4) Runājot par ekonomiskiem apsvērumiemi un negatīvām sekām, kādus jāņem vērā izvērtējot lieguma paplašināšanas sekas, **norādām uz zemāk minētām negatīvām sekām** kā priekš AS „Olaines kūdra”, tā arī priekš Latvijas ekonomikas vai vietējām pašvaldībām.
- Kūdras lauks, kas atzīmēts šīs vēstules pielikumā ar zilu krāsu, (turpmāk tekstā – Nomas gabals) satur ievērojamus kūdras resursus, kuri tika ņemti vērā gan AS „Olaines kūdra” privatizācijas gaitā, gan arī ietekmē AS „Olaines kūdras” attīstības un turpmākās darbības stratēģiju. Minētais Nomas gabals satur tādu kūdras resursu apjomu, kas pietiekams, lai kūdras ieguvē nodarbinātu 100 darbiniekus 3-4 gadu garumā. No šajā Nomas gabala iegūtās kūdras pārdošanas pašlaik varētu iegūt aptuveni 5-5,5 milj.eiro (85% no AS „Olaines kūdra” iegūtās kūdras tiek pārdota ārzemēs), kas piesaista Latvijā no kūdras realizācijas saņemto naudu. Šāda nauda neiziet Latvijas ekonomikas apgrozībā, t.sk. lielākā daļa no tās tiek novirzīta ar kūdras ieguvi, un apstrādi saistīto izdevumu dzēšanai (darba alga, nodokļi, degviela, nomas maksa u.tml.). Gadījumā, ka daba liegums tiks paplašināts par Nomas gabala teritoriju, AS „Olaines kūdra” būs spiesta atbrīvot tos darbiniekus, kuru darbs bija plānots uz šīs zemes; par tīriem zaudējumiem tiks uzskatīti izdevumi Nomas gabala attīstībā un projektos; Latvijas ekonomika zaudēs ievērojamās investīcijas; tiks samazināta investoru uzticība Latvijai.
 - AS „Olaines kūdra” ir publiskā akciju sabiedrība, kuras akcijas tiek kotētas NASDAQ OMX Baltijas finanšu instrumentu sarakstos. Neprognozējamā un nepamatota kompetentu valsts iestāžu rīcība, par kuru AS „Olaines kūdra” vadība būs spiesta publiski paziņot saskaņā ar biržas noteikumiem, izraisīs lielu skandālu un noteikti mazinās vietējo un ārzemju investoru uzticību ieguldījumiem Latvijā. Turklat, AS „Olaines kūdra” privatizācijas noteikumos (uz informāciju no kuriem balstījās lielākā daļa no AS „Olaines kūdra” akciju privatizātoriem) tika noteikts kādas zemes platības aizņem uzņēmums. Par šādām nomātām platībām AS „Olaines kūdra” ilgstoši maksā nekustamā īpašuma nodokli un nomas maksu. Ja valsts vai citu iestāžu darbībās rezultātā šie lauki kļūs nederīgi kūdras ieguvei, AS „Olaines kūdra” būs spiesta prasīt nodarīto zaudējumu atlīdzību. Nav izslēgts, ka arī AS „Olaines kūdra” akcionāri cels prasības pret kompetentām iestādēm, kuru darbības rezultātā tiem nodarīti zaudējumi.
 - AS „Olaines kūdra” darbinieku samazināšana, lieguma gadījumā izmantot Nomas gabalu, var izraisīt sociāli apgrūtinošu situāciju vietējās pašvaldībās, kuru bezdarbnieku rindas šīs personas papildinās.
 - Kopumā, AS „Olaines kūdra” plānu neizpilde attiecībā uz Nomas gabala izmantošanu var izraisīt ievērojamas negatīvas ekonomiskās un sociālās sekas.

Mēs apzināmies, ka šajā vēstulē minētie iebildumi uz Vēstulē aprakstītiem plāniem ir balstīti galvenokārt uz ekonomiskiem apsvērumiemi, kas ir pilnīgi vienaldzīgi biedrībai „Latvijas dabas fonds”. Tomēr vērtējot tos kopsakarā ar to, ka paplašināšanai piedāvāto zemu stāvoklis nav pilnīgi atbilstošs lieguma paplašināšanai, var izdarīt secinājumus par lieguma paplašināšanas nelietderību.

Vienlaikus norādām, ka Latvijas ekonomiku ietekmējošie negatīvie ekonomiskie faktori un ārzemju investoru interešu ierobežojumi, tomēr ir interesanti Latvijas Republikas ekonomikas un Ārlietu ministrijām, kā arī Ministru Kabinetam un Saeimai. Gadījumā, ja neskatoties uz mūsu iebildumiem un argumentiem, tiks tomēr attīstīts projekts par dabas lieguma „Melnā ezera purvs” paplašināšanu uz AS „Olaines kūdra” nomāto zemju rēķina, mēs būsim spiesti vērties attiecīgajās iestādēs savu tiesību aizsardzībai un projekta apturēšanai.

Ceram, ka AS „Olaines kūdra” izteiktie iebildumi tiks pienācīgi izvērtēti un ņemti vērā.

Ar cieņu,

AS „Olaines kūdra” valdes priekšsēdētājs

Sergejs Šakuns